Incomplete disclosure/ deception (การบอกข้อมูลไม่หมด/การหลอกลวง)

หัวข้อ

- นิยาม
- กฎเกณฑ์
- การดำเนินการของนักวิจัย
- เอกสารประกอบการเรียบเรียง

นิยาม

"**Incomplete disclosure/partial disclosure/ omission/ withholding information**" **การปิดบังข้อมูลบางส่วน (บอกไม่หมด)** เช่น ไม่บอกวัตถุประสงค์การทดสอบเพื่อแสวงหาความร่วมมือจากอาสาสมัคร เพราะคาดหมายได้ว่าถ้าบอกวัตถุประสงค์ที่แท้จริงไป อาสาสมัครจะปรับพฤติกรรมทำให้ได้ข้อมูลไม่เป็นจริง

"Deception หรือ active deception" หลอกลวง การหลอกลวงอาสาสมัครโดยเจตนาของผู้วิจัยเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ผู้วิจัยต้องการ หมายรวมถึง

- การปลอมตัวแสวงหาข้อมูล เช่น การที่นักวิจัยปลอมตัวเป็นผู้รับบริการเพื่อสังเกตพฤติกรรมของผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลพฤติกรรมการบริการที่เป็นจริง การหลอกในวิจัยทางการตลาด ทางเพื่อให้ได้ข้อมูลตามจริง
- ใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ หรือวิธีการหลอกๆ (ไม่นับ placebo ในการทดลองยา)
- ให้ข้อมูลข่าวสารหลอกหรือไม่เป็นจริงตอนที่ขอความยินยอม

การหลอกลวงมีตั้งแต่ระดับเล็ก เช่น การหลอกเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การวิจัย และระดับแรง เช่น ตั้งใจป้อนข้อมูลย้อนกลับที่ผิดกับอาสาสมัคร หรือคู่ครองอาสาสมัคร การหลอกลวงหรือเป็นการไม่เคารพในสิทธิ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และอาจก่อผลกระทบต่ออาสาสมัคร คือ อับอาย เจ็บใจ ระแวงผู้อื่น และนำไปสู่การเสื่อมศรัทธาในวงการวิทยาศาสตร์

กฎเกณฑ์

- นักวิจัยและผู้สนับสนุนการวิจัยมีหน้าที่งดเว้นจากการหลอกลวงที่ไม่สมเหตุสมผล (CIOMS 6)

Incomplete disclosure/ Withholding information กระทำได้ในกรณี

- เป็นการวิจัยที่มีความเสี่ยงไม่เกิน minimal risks

- การไม่บอกข้อมูลข่าวสาร ไม่ก่อผลเสียหายต่อสิทธิและสวัสดิภาพของอาสาสมัคร
- มีเหตุผลความจำเป็นชัดเจนที่ต้องทำเพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ของการวิจัย
- มีแผนการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเมื่อเวลาเหมาะสม (debrief)

Active deception ทำได้ ในกรณี

- ความเสี่ยงไม่เกิน minimal risks
- ไม่มีทางเลือกอื่นในการหาคำตอบ
- ได้องค์ความรู้ที่ก่อเกิดความก้าวหน้าอย่างสำคัญ
- ข้อมูลข่าวสารที่ปิดบังนั้น หากเปิดเผยต่อบุคคลแล้วจะปฏิเสธการเข้าร่วมโครงการวิจัย
- มีแผนการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเมื่อเวลาเหมาะสม (debrief)

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยเป็นผู้ประเมินว่า ผู้วิจัยสมควรเปิดเผยข้อมูลที่แท้จริงต่ออาสาสมัคร (debrief) หรือไม่ ถ้าใช่ และอาสาสมัครปฏิเสธ ก็ไม่ควรใช้ข้อมูลที่ได้มาจากอาสาสมัคร อย่างไรก็ตาม ต้องคำนึงว่าการเปิดเผยดังกล่าว (ก) เป็นไปได้หรือไม่ (ข) ก่ออันตรายต่ออาสาสมัครด้วยหรือไม่ (ค) เกิดการปนเปื้อนของ subject pool หรือไม่ (Ref: Miller & Kaptchuk)

การดำเนินการของนักวิจัย

1. ผู้วิจัยต้องยื่นโครงการวิจัยขออนุมัติต่อคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย พร้อมกับชี้แจงเหตุผลความจำเป็น โดยเฉพาะความเป็นไปได้ที่จะแจ้งให้อาสาสมัครทราบล่วงหน้าว่ามีข้อมูลข่าวสารบางส่วนที่ไม่เปิดเผย หรือเป็นเรื่องลวง
2. ผู้วิจัยต้องเสนอแผน debrief ให้อาสาสมัครทราบ ซึ่งกระบวนการรวมถึง
    - การบอกว่าตรงไหนของข้อมูลข่าวสารงานวิจัยเป็นเรื่องหลอกลวง
    - เหตุผลสำคัญที่ต้องหลอกลวง
    - ความรู้สำคัญที่ได้จากการวิจัย
    - ขอความยินยอมซ้ำให้ใช้ข้อมูลที่ได้มาจากอาสาสมัครคนนั้น

กรณีศึกษา

The Milgram's obedience study

เอกสารประกอบการเรียบเรียง

1. The Belmont Report
2. CIOMS. International ethical guidelines for biomedical research involving human subjects. Guideline 6.

3. Franklin G.Miller, Department of Bioethics, NIH. Deception and research: ethics and regulations.
4. University of Waterloo. Guidelines for the use of partial disclosure and deception in research. [https://uwaterloo.ca/research/office-research-ethics/research-human-participants/pre-submission-and-training/human-research-guidelines-and-policies-alphabetical-list/guidelines-use-partial-disclosure-and-deception-research]

.

เอกสารอ่านเพิ่มเติม

- The use of deception in research. In: Chapter 4. Ethical considerations in research. http://www.wiley.com/college/spata/samplechapters/ch04.pdf
- Miller FG, Kaptchuk TJ. Deception of Subjects in Neuroscience: An Ethical Analysis. J Neuroscience; May 7, 2008; 28(19):4841– 3.
- Athanassoulis N, Wilson J. When is deception in research ethical? Clinical Ethics 2009; 4: 44–49

(Version 1.0 December, 2015)